

BENESTAR SOCIAL

El viacrucis de la llei de la dependència

La Generalitat ha aportat més del doble que l'Estat al finançament d'una llei gestada amb previsions errònies

La Generalitat ha aportat 1.300 milions d'euros més que l'Estat en els primers quatre anys d'aplicació de la llei de la dependència. La falta de finançament ha estat un dels principals errors de la llei.

AURI GARCIA MORERA

BARCELONA. Els principals actors del sector de la dependència coincideixen a assenyalar que la reforma aprovada pel govern espanyol és un pas enrere i no soluciona els problemes que s'arrosseguen des que la llei va entrar en vigor. Teresa Crespo, presidenta del Consell Assessor de Polítiques Socials del Govern i de la plataforma d'entitats socials ECAS, i Francesc Pérez, vicepresident de la Taula del Tercer Sector i president de la plataforma d'entitats de discapacitats Cocarmi, reflexionen sobre els cinc grans errors de la llei de la dependència.

1. Previsions errònies

Els càlculs dels beneficiaris han quedat molt per sota de la realitat
Abans d'aprovar la llei, el govern de Zapatero va encarregar a un grup d'experts l'elaboració d'un llibre blanc sobre aquest àmbit, en què es van incloure projeccions de quants beneficiaris hi hauria. El càlcul de grans dependents per al 2010, de 233.457 persones, ha quedat molt per sota de la realitat: a finals del 2010 ja hi havia 488.436 persones

reconegudes com a grans dependents. "Jo crec que políticament interessava fer-la [la llei], van córrer bastant i no van estudiar prou quina seria la demanda", lamenta Teresa Crespo, que afegeix que la previsió era "totalment errònia". Francesc Pérez recorda que ja el primer any el sistema es va veure "desbordat" i l'aplicació va començar a anar "desfasada" respecte al calendari.

2. Falta de finançament

Catalunya ha hagut d'aportar més del doble de diners que l'Estat

Un altre dels errors de partida de la llei, segons Francesc Pérez, va ser que "no anava acompanyada d'una memòria econòmica" que detallés com es finançaria. Teresa Crespo afegeix que "l'Estat, en el moment que va veure que no era possible respondre a la demanda, va començar a incomplir el seu compromís". El llavors ministre competent, Jesús Caldera, havia assegurat que l'Estat i les comunitats finançarien la llei de la dependència a parts iguals. Les dades del departament de Benestar reflecteixen que, en els primers quatre anys d'aplicació de la llei, Catalunya hi ha aportat 2.382,23 milions d'euros, més del doble del que hi ha aportat l'Estat, 1.042,54 milions. O el que és el mateix, un dèficit de més de 1.300 milions.

Tot i denunciar-ho políticament, el mateix conseller de Benestar ha admès que la llei no obligava l'Estat

Despesa
la Generalitat ha destinat 1.300 milions més que l'estat als dependents catalans

Canvi
Els ajuts als cuidadors familiars havien de ser l'excepció i han estat la majoria

a aportar el mateix que les comunitats, sinó que obligava les comunitats a aportar com a mínim el mateix que l'Estat. Dimecres, al Parlament, Cleries es va queixar que "si l'any 2011 la Generalitat hagués destinat a la llei de la dependència els mateixos recursos que l'Estat, s'haurien atès un 53% menys de beneficiaris".

3. Sistema molt complex

Error de plantejament fan que els processos siguin més lents

La mateixa naturalesa complexa de l'àmbit de la dependència ha fet que el sistema d'atenció que s'ha creat tingui un funcionament complex. "No hi ha dos casos iguals i, encara que els classifiquem en graus i nivells, després a cada persona se l'ha de valorar a mida", explica Francesc Pérez. Tot i això, Pérez considera que s'han comès errors, com ara posar-ho en marxa sense fer cap prova pilot abans, o fer que hi intervinguin tantes administracions diferents. Això ha fet que el sistema acabi sent encara més "burocratitzat".

Teresa Crespo s'expressa en termes similars, definint els processos com "farragosos, difícils i lents". També creu que el plantejament que es va fer no va ser el més adequat: "Recordo que el primer dia, quan ens van presentar com avaluarien els PIA [programa individual d'atenció] i ens van dir que ho faria l'atenció primària, ja els vam dir que estaven bojos. Després van crear un equip extra però, tot i això, hi ha dificultats per valorar tots els casos i la gent pot estar mesos sense aconseguir una resposta".

4. Recórrer a prestacions

S'ha canviat el model, amb menys serveis i més ajuts econòmics

Les dificultats van fer que la intenció de prioritzar els serveis s'abandonés per donar més ajuts econòmics, amb menys cost i una gestió més simple. La prestació per a cuidadors familiars, que havia de ser una excepció a la norma, té 97.885 beneficiaris a Catalunya, mentre que només hi ha 23.869 usuaris amb servei de residència i 17.667 amb servei de cuidador professional. "Es va dibuixar un model que no és el que s'ha acabat fent. No s'han creat les estructures i els serveis que s'havien de crear, i no s'ha generat l'ocupació i l'activitat econòmica que s'havia de generar", diu Crespo. "La idea era bona, però no s'ha desplegat suficientment la cartera de serveis socials", afegeix Pérez.

5. Alentiment per la crisi

De 5.000 a 20.000 persones esperant ser valorades en un any
"En l'última etapa, com que no hi ha diners, la lentitud s'ha extremat. Ja anava bé que hi haguessin expedients a l'espera", diu Teresa Crespo. Partits de l'oposició com PSC i ERC també han denunciat, de manera reiterada, que la Generalitat havia abaixat el ritme de valoracions. "Van allargant els processos", diu la diputada socialista Eva Granados, que afegeix que "era una llei nova,

Responsabilitats

El Govern apunta a Madrid, però també rep crítiques

Josep Lluís Cleries

CONSELLER DE BENESTAR

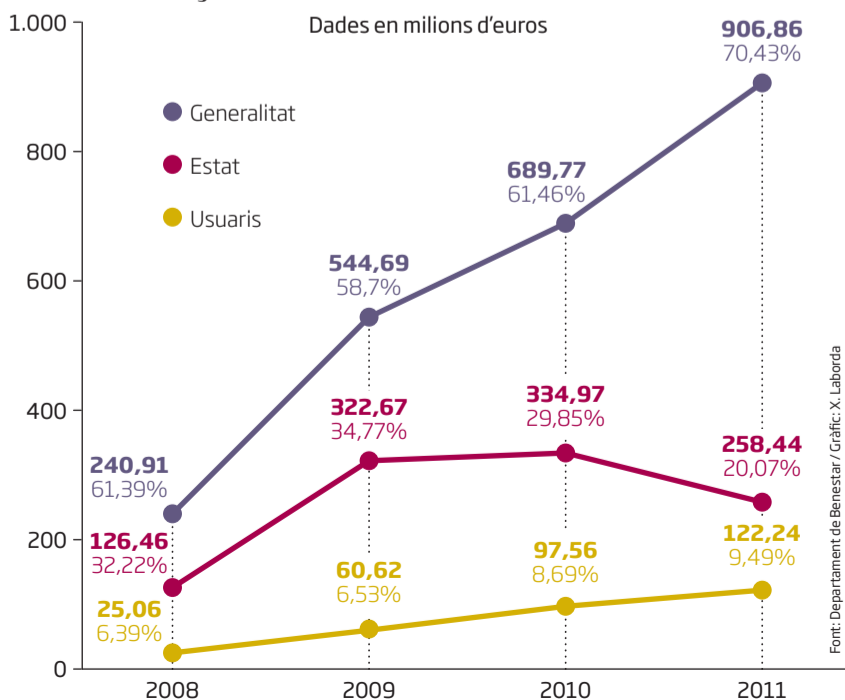
"Si el 2011 el Govern hi hagués destinat els mateixos recursos que l'Estat, s'haurien atès un 53% menys de beneficiaris"

Teresa Crespo

PRESIDENTA D'ECAS

"En l'última etapa, com que no hi ha diners, la lentitud s'ha extremat. Ja anava bé que hi haguessin expedients a l'espera"

El finançament de la llei de la dependència

MENYS AJUTS
Anna Carrera té dret a una prestació per a cuidador familiar perquè es fa càrrec de la seva filla Ariadna, amb una discapacitat psíquica. MANOLO GARCÍA

Crítiques
PSC i ERC han denunciat que el Govern havia abaixat el ritme de valoracions

però la maquinària havia agafat velocitat, i en l'últim any i mig no s'ha aturat, però sí que ha frenat". Segons les dades del ministeri de Sanitat, l'1 de gener del 2010 hi havia 5.065 persones esperant ser valorades. Un any més tard, eren 20.990. A l'1 de juny, aquesta xifra ha baixat de nou, tot i que segueix sent molt més alta que abans del canvi de govern: 12.290. Francesc Pérez, però, es mostra comprensiu: "De la mateixa manera que el govern tripartit va fer un esforç, el nou govern també està fent un esforç".

Jesús Caldera

EXMINISTRE DE TREBALL I ASSUMPTES SOCIALS EN EL PRIMER GOVERN DE ZAPATERO

"La reforma és un error social i econòmic"

Crític amb la retallada "No em puc imaginar un altre sector que tingui més capacitat de generar ocupació per inversió que la dependència"

JOAN FAUS
MADRID

L'exministre de Treball i Assumptes Socials va ser l'impulsor de la llei de la dependència en el primer govern de José Luis Rodríguez Zapatero (2004-2008). Ara és diputat del PSOE al Congrés i vicepresident executiu de la Fundación Ideas.

Què en pensa dels canvis que ha fet el PP a la llei de la dependència?
El que ha fet el govern espanyol és un error social, però sobretot econòmic, perquè en aquests moments la llei suposa una despesa total d'uns 7.000 milions d'euros, dels quals uns 4.500 són despesa pública, i 2.500, privada. Aquests 7.000 milions generen una activitat econòmica que ha creat 250.000 llocs de treball. Tot el que està fent el govern anirà dirigit a destruir ocupació. Una llei que s'havia de continuar desenvolupant encara que fos lentament, anirà enrere. En un moment en què el més important és trobar jaciments d'ocupació, el govern en destrossa un dels pocs existents.

Tanta ocupació generaria?
No em puc imaginar un altre sector que tingui més capacitat de generar ocupació per inversió que aquest. És, per tant, un gravíssim error, demostra que no creuen en la llei de la dependència, que mai hi van creure, que no creuen en mesures socials equitatives ni en la protecció social i que no saben gestionar el model econòmic. ¿On trobarem les feines del futur? És un error social perquè deixarà molta gent sense cobertura i expulsarà molta gent del

L'exministre socialista Jesús Caldera va impulsar la llei de la dependència i es mostra molt crític amb els últims canvis. JUSTIN LANE / EFE

sistema de protecció, però també és un gravíssim error econòmic.

Què en pensa de la reducció de les ajudes i del copagament segons la renda?
Han retallat sobre els més humils. Jo sóc partidari del copagament, la llei es va fer amb un criteri d'aportació públic-privada, però si incrementes el copagament sobre uns límits que fan impossible a les famílies poder participar en la recepció d'aquests serveis, els estàs expulsant del sistema. És una injustícia gravíssima el que es farà amb els cuidadors familiars: els treus el 15% de les ajudes i els obligues a pagar la cotització de la Seguretat Social. La mitjana de l'ajuda als cuidadors està en uns 380-400 euros. Treure'n el 15% seria reduir 65 euros, més els 130 euros de la cotització de

la Seguretat Social. Això deixa l'ajuda en uns 200 euros. És una injustícia brutal. Ja havien tret 300 milions d'euros al nivell mínim i ara en treuen 200 més: 500 milions és una reducció del 30% en un sol any del que aportava l'Estat. Les autonomies també reduiran la seva aportació. Això suposarà la destrucció de 30.000 llocs de treball. A més, faran pagar a molta gent que, tot i tenir patrimoni, tenen rendes baixes.

Canviaria alguna cosa de la llei?
La llei estava ben plantejada amb una aplicació i una extensió de set anys. No estava mal finançada, s'exigia posar-hi més recursos cada any. És cert que pot tenir alguns errors, però el problema és que els que ara governen no creuen en la llei de la dependència, i el que volen és que vagi desapareixent a poc a poc.

LOGITRAVEL.com
Creuers | Platges | Carib | Europa | Illes | Mediterrani | Grans viatges | Ponts

Aquest ESTIU vine a

medplaya

amb Logitravel.com

FINA A

15%

DESCOMPTA

de REGAL

Samsone

amb importants descomptes

Nens GRATIS

amb importants descomptes

HOTELS PER GAUDIR AMB FAMÍLIA

	AG.	SET.		AG.	SET.
TOSSA DE MAR					
Apth. Medplaya Esmeraldas 2* MP	45€	32€	Medplaya Rio Park 2* MP	37€	34€
Apth. Medplaya San Eloy 2* TI	45€	27€	Medplaya Riudor 3* MP	46€	---
PLAYA DE ARO					
Medplaya Monterrey 3* TI	48€	44€	Medplaya Regente 3* TI	57€	51€
CALELLA					
Medplaya Santa Monica 3* MP	31€	25€	TORREMOLINOS		
SALOU			Medplaya Pez Espada 4* MP	66€	46€
Medplaya Calyso 3* MP	40€	22€	BENALMADENA		
Medplaya Piramide Salou 4* MP	55€	39€	Medplaya Villasol 3* MP	41€	27€
			Aparth Medplaya Bali 3* TI	54€	38€
			Medplaya Riviera 4* MP	78€	51€

Preus per persona en habitació doble, vàlids per a les dates indicades. Els preus publicats corresponen a cerques fetes ahir a Logitravel.com. Són preus dinàmics (en línia), per la qual cosa poden tenir variacions en funció de la data i hora en què es faci la reserva. Despeses de gestió: 0€. MP: mitja pensió / TI: tot inclòs. Preus subjectes a revisió d'acord amb l'RDLEGI 1/2007. Agència de viatges en línia BAL 471.

El destí és a les teves mans. Reserva les teves vacances a logitravel.com